

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/38/2017
Identifikačné číslo spisu:	3715010291
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3715010291.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. septembra 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného I. W., pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a pokračovací prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17. januára 2017, sp. zn. 2To/2/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného I. W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z 19. novembra 2015, sp. zn. 2T/155/2015, bol obvinený I. W. uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a pokračovacieho prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby, najmenej od mesiaca december 2012 až do začiatku mesiaca november 2014, najmä počas víkendov, v priestoroch rodinného domu v obci Lúky č. 145, okres Púchov, opakovane sexuálne zneužíval mal. A. H., nar. XX.XX.XXXX, a to tak, že:

- v presne nezistenom čase a v presne nezistených dňoch, viackrát, na jeho návrh, že sa idú spolu hrať, mu maloletá A. H. chytala do rúk pohlavný úd, ktorý mu na jeho pokyn, zvislými pohybmi hladila, za účelom jeho sexuálneho uspokojenia,

- v presne nezistenom čase a v presne nezistený deň, pravdepodobne v roku 2012, po tom, ako vošiel za maloletou A. H., do kúpeľne, na ktorej neboli dvere, v čase, keď si umývala ruky, na jeho požiadanie si stiahla spodné nohavičky, po čom vsunul svoje prsty do jej pohlavného ústrojenstva,

- v presne nezistenom čase a v presne nezistený deň, pri tom, ako maloletá ležala v posteli v jednej z

izieb rodinného domu, kde prespávala, sklonil sa nad ňu, vyzliekol jej spodné nohavičky a oblizoval jej pohlavné ústrojenstvo a pri týchto sexuálnych kontaktoch jej vždy hovoril, aby to nikomu nepovedala, že to bude ich tajomstvo,

- v presne nezistených dňoch, opakovane prehrával maloletej A. H. rôzne porno nahrávky s vyobrazením orálneho styku medzi mužom a ženou a pýtal sa jej, či sa jej to páči a chcel, aby to robila aj ona jemu, čo maloletá A. H. odmietala, pričom ju volal s tým, že si pozrú rozprávku,

a tohto konania sa dopustil napriek tomu, že vedel, že maloletá A. H. nemala v čase činu ešte 15 rokov.

Prvostupňový súd obvinenému uložil podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon testu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd v Trenčíne rozhodujúc o odvolaní obvineného I. W. proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa rozsudkom zo 17. januára 2017, sp. zn. 2To/2/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému uložil podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon testu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne podal obvinený I. W. prostredníctvom obhajcu dňa 5. mája 2017 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený uviedol, že ako vyplýva z obsahu rozsudku odvolacieho súdu, odvolací súd rozhodol o výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 3 Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por., avšak proti odvolaniu odsúdeného o výroku, ktorým bol uznaný za vinného, odvolací súd nerozhodol žiadnym zo spôsobov uvedených v Trestnom poriadku, a to aj napriek skutočnosti, že obvinený podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku súdu prvého stupňa (teda aj proti výroku o vine). Odvolanie proti výroku o vine má podľa § 306 ods. 2 Tr. por. odkladný účinok a keďže odvolací súd nerozhodol o vine obvineného, výrok o vine nenadobudol právoplatnosť. Zároveň odvolací súd rozhodol o sankcii obvineného bez toho, aby ho právoplatne uznal vinným, keďže sankcia je právnym následkom spáchaného trestného činu. Podľa názoru obvineného tak odvolací súd rozhodol v rozpore s § 31 ods. 1 Tr. zák. a z tohto dôvodu je jeho odsúdenie protizákonné a mal by byť ihneď prepustený na slobodu.

Naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. videl obvinený predovšetkým v tom, že prvostupňový, ako aj odvolací súd zamietli jeho návrhy na vykonanie dôkazu, a to opakovaného psychologického vyšetrenia maloletej poškodenej H. V. znalcom z odboru detskej psychológie, ktorý bol relevantný na zistenie skutkového stavu veci, a bol spôsobilý privodiť zmenu dôkaznej situácie, a bola by ním preukázaná nevina obvineného. V predmetnej trestnej veci bol pred vznesením obvinenia vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru detskej psychológie PhDr. Andrejom Franekom č. 30/2014 zo 17. decembra 2014 so záverom, že maloletá poškodená si nemohla vymyslieť skutky, ktoré mal spáchať obvinený a tieto musela reálne prežiť. Počas ďalšieho vyšetrovania v prípravnom konaní pri výsluchu maloletej aj ďalších svedkov však vyšli najavo nové skutočnosti, ktoré znalec pri vypracovaní znaleckého posudku nezohľadnil.

Podľa obvineného je z videozáznamov z výpovede maloletej v prípravnom konaní evidentné, že jej výpoveď nie je spontánna. Maloletá bola na výpoveď navádzaná množstvom sugestívnych a kapcióznych otázok zo strany vyšetrovateľa, ako aj prokurátorky. Obvinený pritom poukázal na

zápisnicu z výsluchu svedka-poškodeného z 3. februára 2015, ako aj na videonahrávku z tohto výsluchu, z ktorej je podľa neho zrejmé, že prokurátorka sa maloletej poškodenej niekoľkokrát spýtala, či jej obvinený urobil ešte niečo iné, na čo jej poškodená niekoľkokrát opakovala, že jej nič iné neurobil. Na skutok, ktorý sa mal stať a ktorého sa mal odsúdený dopustiť, konkrétne že obližoval maloletej pohlavné ústrojenstvo, maloletá reagovala doslova s údivom a s pohľadom na svoju mamu, na čo sa jej vlastne vyšetrovateľka pýta. Samotná maloletá na videozázname popierala tento skutok až do času, keď jej vyšetrovateľka povedala, že jej matka vo výpovedi tvrdila, že odsúdený jej obližoval pohlavné ústrojenstvo.

Obvinený tiež poukázal na skutočnosť, že znalec v závere svojho znaleckého posudku uvádza, že maloletá nemá sklony k alibistickému, fantazijnému alebo účelovému spracovaniu skutočností, teda ku klamstvu. Tento záver znaleckého posudku však vyvracajú svedecké výpovede viacerých svedkov (okrem iného aj starej matky maloletej), ale aj samotnej maloletej, ktorá okrem iného popierala, že so sesternicou pozerala porno stránky. Pri výsluchu maloletej, ale aj ďalších svedkov bolo jednoznačne preukázané, že spolu so svojou maloletou sesternicou sa niekoľkokrát pozerali na porno videá (maloletá tvrdila, že minimálne trikrát). Ako uviedol svedok J., nejednalo sa len o fotografie, ale aj o hrané videá. Výpoveď maloletej poškodenej je prakticky jediným priamym dôkazom proti obvinenému. Vypracovanie nového znaleckého posudku žiadal obvinený v rámci prípravného konania listom zo dňa 21. mája 2015, po skončení vyšetrovania pri záverečnom preštudovaní spisu dňa 6. júla 2015, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19. novembra 2015, ako aj na verejnom zasadnutí v rámci konania na odvolacom súde dňa 17. januára 2017. Dôvodom na vypracovanie nového znaleckého posudku mali byť podľa obvineného okrem iného aj vyššie uvedené skutočnosti, ktoré vyšli najavo od 17. decembra 2014, teda od času, kedy bol vypracovaný znalecký posudok zažurnalizovaný v súdnom spise. V trestnom konaní bolo preukázané, že maloletá poškodená má sklony ku klamstvám a nebolo jednoznačne vyvrátené, že skutky, ktoré sú popísané v skutkovej vete rozsudku, maloletá nemohla vidieť v porno videách.

V tejto súvislosti obvinený uviedol, že on sa tiež podrobil znaleckému skúmaniu znalcov z odboru zdravotníctva, farmácie, odvetvie psychiatrie a liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria. Poverení znalci MUDr. Svetozár Droba, MUDr. Juraj Lexmann a konzultantka, uznávaná odborníčka v oblasti sexuológie MUDr. Danica Caisová-Škultétyová dospeli k záveru, že obvinený je príslušníkom sexuálnej väčšiny, je heterosexuálne orientovaný na somatosexuálne a psychosexuálne zrelé ženy a nezistili sa u neho známky svedčiace pedofílii a pedofilnej proceptivite, čiže erotický záujem o deti, ani známky koordinačnej anomálie nasvedčujúcej prítomnosti sexuálnej agresivity. Vychádzajúc z uvedeného tak proti sebe stoja dva znalecké posudky, na jednej strane znalecký posudok PhDr. Andreja Franeka, ktorý konštatuje, že maloletá poškodená si nemohla skutky uvedené v obžalobe vymyslieť, ale musela ich reálne prežiť, a na druhej strane vyššie uvedený znalecký posudok znalcov MUDr. Svetozára Drobu, MUDr. Juraja Lexmanna a MUDr. Danice Caisovej-Škultétyovej.

Obvinený plne akceptuje skutočnosť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy, avšak má za to, že zamietnutím ním navrhovaného dôkazu mu bolo úplne znemožnené efektívne sa brániť voči obvineniu a preukázať svoju nevinu, pričom týmto postupom súdu bolo porušené jeho právo na obhajobu. Už vo svojom odvolaní poukazoval obvinený na to, že prvostupňový sa dostatočne nevyrovnal s jeho obhajobou a vôbec neodôvodnil, prečo nevyhovel vyššie uvedenému návrhu na doplnenie dokazovania. Prvostupňový (a v podstate ani odvolací súd) dostatočne neobjasnil, akými úvahami sa spravoval, najmä pri tých dôkazoch, ktoré si navzájom odporujú (protichodné znalecké posudky) a z tohto hľadiska (ako to odsúdený namietal v podanom dovolaní) je taký rozsudok nepreskúmateľný. Navyše, čo sa týka obvineným navrhovaného dôkazu, neobstojí tu ani záver odvolacieho súdu, že takýto dôkaz (opakované psychologické vyšetrenie a pohovor s maloletou poškodenou znalcom z odboru detskej psychológie) si mohol zabezpečiť sám, keďže na zabezpečenie tohto dôkazu je potrebný súhlas matky maloletej, a z tohto dôvodu o zabezpečenie tohto dôkazu odsúdený opakovane žiadal vyšetrovateľa, prokuratúru, ako aj súd, ktorí to však bez dostatočného zdôvodnenia zamietli. V tejto súvislosti uviedol, že aj keď má súd právo odmietnuť návrhy na doplnenie dokazovania, toto odmietnutie nemôže byť svojvoľné a neodôvodnené; odôvodnenie takéhoto postupu sa musí odzrkadliť predovšetkým v odôvodnení samotného rozhodnutia, v ktorom má súd povinnosť v

súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviesť, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy skutkové zistenia opiera, akými úvahami sa spravoval pri vyhodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú.

Obhajca obvineného na hlavnom pojednávaní konanom dňa 22. októbra 2015 žiadal vykonať výsluch maloletej poškodenej, pričom práve jej výsluchom na hlavnom pojednávaní by mohla byť zabezpečená kontradiktórnosť súdneho procesu. Súd však tento návrh zamietol (na návrh prokurátora a súdneho znalca, ktorý bol na pojednávaní prítomný a vyslovil názor, že maloletú neodporúča vypočuť bez toho, aby ju vyšetril a súd jeho názor akceptoval). Podľa názoru obvineného mohol súd zabezpečiť výpoveď maloletej nielen priamo na pojednávaní, ale napríklad aj za použitia iných prostriedkov, už len z dôvodu, že záver o jeho vine je založený rozhodujúcim spôsobom na výpovedi maloletej poškodenej. Ak súd odmietol vykonať výsluch maloletej na hlavnom pojednávaní, bolo jeho povinnosťou nariadiť vypracovanie znaleckého posudku vo vzťahu k maloletej, aby sa zistilo, či sa maloletá môže zúčastniť hlavného pojednávania a vypovedať priamo na hlavnom pojednávaní alebo za použitia iných prostriedkov (v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Rosin proti Estónsku ohľadne práva na spravodlivý proces a práva vypočuť alebo dať vypočuť svedkov proti sebe - čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru). Odmietnutím vykonania dôkazu - výsluchom maloletej poškodenej na hlavnom pojednávaní len na základe návrhu prokurátora a vyjadrenia prítomného znalca (bez vyšetrenia maloletej znalcom) došlo podľa obvineného k porušeniu jeho práva na obhajobu závažným spôsobom.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vidí obvinený predovšetkým v tom, že rozhodujúci a usvedčujúci priamy dôkaz - videozáznamy z výsluchu maloletej v prípravnom konaní zo dňa 27. novembra 2014 a 3. februára 2015 boli vykonané na hlavnom pojednávaní v rozpore s ustanovením § 2 ods. 10, ods. 11, ods. 12 a § 119 ods. 1 Tr. por. Keďže v prípravnom konaní po výsluchu maloletej a vypracovaní znaleckého posudku znalcom z odboru detskej psychológie vyšli najavo niektoré nové skutočnosti, obhajca obvineného žiadal na hlavnom pojednávaní vypočuť aj maloletú poškodenú, avšak súd tento dôkaz odmietol vykonať. Z tohto dôvodu na ďalšom pojednávaní dňa 5. novembra 2015 boli vykonané dôkazy prehratím videozáznamov z výsluchu maloletej v prípravnom konaní. Pri vykonávaní dôkazu (prehrávaní videozáznamov z výsluchu maloletej v prípravnom konaní) obhajca obvineného tento dôkaz namietal z hľadiska úplnosti videonahrávok v porovnaní s trestným spisom (na hlavnom pojednávaní neboli prehraté videonahrávky z výpovede maloletej poškodenej zo dňa 27. novembra 2014 v celku). Tieto námietky obhajcu však neboli zaznamenané v zápisnici o hlavnom pojednávaní zo dňa 5. novembra 2015 a neboli ani zaznamenané technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku, aj napriek tomu, že hlavné pojednávanie bolo zaznamenávané týmto zariadením. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, aj odvolací súd zistil, že na zvukovom zázname z hlavného pojednávania zo dňa 5. novembra 2015 nie je zachytené vykonanie uvedeného dôkazu, a v zápisnici o hlavnom pojednávaní zo dňa 5. novembra 2015 je rukou dopísané, že bola prehratá výpoveď maloletej poškodenej. Podľa odvolacieho súdu však tento nedostatok nespôsobuje procesnú validitu dôkazu, pretože tento bol riadne vykonaný, jeho vykonanie však nebolo konkrétne zachytené. Odvolací súd zároveň konštatuje, že riadne vykonanie dôkazu pritom nikto nenamietal. Toto konštatovanie odvolacieho súdu však podľa obvineného nie je pravdivé. Riadne vykonanie dôkazu obvinený namietal vo svojom odvolaní a podľa jeho názoru vykonanie jediného priameho usvedčujúceho dôkazu takýmto spôsobom je v rozpore s § 2 ods. 10, § 119 ods. 1 Tr. por. Pri vykonaní tohto dôkazu boli zo strany obhajcu vznášané relevantné námietky z hľadiska pravdivosti, objektívnej vierohodnosti výpovede maloletej poškodenej a taktiež z hľadiska úplnosti videonahrávok v porovnaní s trestným spisom, na základe ktorých obhajca obvineného žiadal vykonať opakované psychologické vyšetrenie a pohovor s maloletou poškodenou znalcom z odboru detskej psychológie. Uvedené námietky obhajcu nie sú zaznamenané ani v zápisnici, ani na zvukovom zázname z hlavného pojednávania a teda logicky nemôžu byť zaznamenávané ani v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu, aj keď súd má povinnosť v súlade s § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviesť, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy skutkové zistenia opiera, akými úvahami sa spravoval pri vyhodnotení dôkazov.

V tejto súvislosti obvinený nemôže súhlasiť s konštatovaním odvolacieho súdu, že nezachytenie

výpovede maloletej poškodenej na zvukovom zázname z hlavného pojednávania zo dňa 5. novembra 2015 a v zápisnici o hlavnom pojednávaní zo dňa 5. novembra 2015 a nezaznamenanie námietok obhajcu odsúdeného na tomto hlavnom pojednávaní je riadne vykonaným dôkazom. Takto vykonaný dôkaz spôsobuje procesnú invaliditu a nemôže byť použitý v trestnom konaní predovšetkým preto, že sa jedná o jediný priamo usvedčujúci dôkaz, o ktorý sa reálne opiera odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 17. januára 2017, sp. zn. 2 To/2/2016 bol porušený zákon v ustanovení § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por., § 163 ods. 1 písm. c) Tr. por. a § 31 ods. 1 Tr. zák. a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 2 ods. 10, ods. 12, ods. 11 Tr. por. a § 119 ods. 1 Tr. por., a to v neprospech obvineného I. W.. Zároveň navrhol, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 17. januára 2017, sp. zn. 2To/2/2016 a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 19. novembra 2015, sp. zn. 2T/155/2015 vo výroku o vine a výroku o treste.

K dovolaniu obvineného sa podaním zo dňa 21. júla 2017 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Považská Bystrica, ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že podané dovolanie považuje za nedôvodné. K dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie obvineného o tom, že hoci podal odvolanie voči obidvom výrokom, teda voči výroku o vine, ako aj voči výroku o treste, odvolací súd sa jeho odvolaním proti výroku o vine nezaoberal, a preto o jeho vine doposiaľ nebolo rozhodnuté. Tvrdenie obvineného v tomto smere je zavádzajúce, keďže v rozsudku odvolacieho súdu sa na str. 5 uvádza, že odvolacie námietky obvineného vo vzťahu k výroku o vine považuje krajský súd za nedôvodné.

K námietkam obvineného týkajúcim sa zamietnutia jeho návrhov na opakované psychiatrické vyšetrenie maloletej poškodenej prokurátorka poukázala na to, že znalecký posudok na maloletú podával erudovaný, skúsený a odborne zdatný znalec, klinický psychológ pre deti a dospelých PhDr. Andrej Franek, ktorý bol dvakrát pri výsluchu maloletej, ktorá bola vypočúvaná po začatí trestného stíhania vo veci dňa 27. novembra 2014, za prítomnosti dozorujúceho prokurátora a zákonnej zástupkyne maloletej, a po vznesení obvinenia dňa 3. februára 2015 za prítomnosti dozorujúceho prokurátora, obhajcu obvineného JUDr. Halagana, zákonnej zástupkyne maloletej a splnomocnenca poškodenej, pričom sa podrobne oboznámil aj s vyšetrovacím materiálom, a preto nebol dôvod, aby maloletá bola opätovne, po tretíkrát podrobená vyšetreniu na vierohodnosť výpovede ďalším znalcom a aby bola podrobená ďalšiemu stresu z výsluchov a musela znovu vypovedať o svojich spomienkach na inkriminované konanie. Predovšetkým z tohto dôvodu nebola akceptovaná žiadosť obvineného na vypracovanie ďalšieho znaleckého posudku. Nebolo zistené, že by znalec, PhDr. Andrej Franek, mal dôvod alebo zákonnú prekážku, pre ktorý by nepodal objektívny znalecký posudok na maloletú. Taký istý názor ako vyšetrovateľ, pokiaľ ide o pribratie ďalšieho znalca (pedopsychológa) za účelom nového a ďalšieho vyšetrenia maloletej, mal aj dozorujúci prokurátor a prvostupňový súd.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. prokurátorka poukázala na to, že výpoveď poškodenej bola zaznamenaná na videozáznam, pričom tohto úkonu sa zúčastnil dozorujúci prokurátor, obhajca, znalec - psychológ, matka poškodenej a splnomocnenec poškodenej. Maloletá vypovedala spontánne a spôsob, akým bol tento úkon vykonávaný, napriek tomu, že dozorujúci prokurátor sa maloletej po jej spontánnom vyjadrení opýtal, či sa ešte niečo nestalo v súvislosti s konaním obvineného, bol jednoznačne zákonný. Maloletej neboli kladené žiadne sugestívne ani kapciózne otázky, nebola navádzaná na žiadnu odpoveď, jej odpovede neboli vopred formulované položenou otázkou, preto jej výsluch možno jednoznačne považovať za úkon, ktorý bol vykonaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Keďže trestné oznámenie v predmetnej trestnej veci podala matka maloletej poškodenej, pričom z obsahu oznámenia bolo zrejmé, čo všetko sa od svojej dcéry dozvedela, bolo potrebné položiť maloletej otázku „či sa ešte niečo iné nestalo, než to, čo už výpoveďou maloletá uviedla“, pretože dieťa vo veku maloletej poškodenej si nemusí spomenúť pri reprodukcii prežitých udalostí úplne na všetko, a to logicky z toho dôvodu, že jednak od inkriminovanej udalosti uplynul určitý čas a jednak dieťa je vždy pri výsluchu, za prítomnosti viacerých dospelých

osôb, aj v určitom strese, a navyše neprijemné skutočnosti a spomienky na zážitky v intímnej oblasti sa každá maloletá osoba snaží zo svojej pamäti vytesniť. Keby sa nič viac nebolo stalo v súvislosti s konaním obvineného než len to, čo už vo výpovedi samotná maloletá uviedla, nebola by už nič dodala. Maloletá poškodená vypovedala o tom, čo opisala ako najväčšie tajomstvo svojej matke. Je preto samozrejmosťou, že nikto z osôb, prítomných pri výsluchu maloletej, ktorých účasť je podľa ustanovení o výsluchu maloletých osôb podľa § 135 ods. 1 Tr. por. nutná a obligatórna, by predsa dieťa nebol nútil k ďalšiemu vyjadreniu a ani sa tak nestalo. Okrem uvedeného je potrebné poukázať na obsah ustanovenia § 135 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého v prípade, že je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 15 rokov o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať. V súvislosti s týmto ustanovením poukázala prokurátorka na vyjadrenie pedopsychologičky Mgr. T. P. (ktorá je toho času už znalkyňou, klinickou psychologičkou pre deti a dospelých), ku ktorej ako ku prvej, odborne spôsobilé osobe, prišla za účelom poradiť sa matka maloletej s otázkou, či môže byť pravdou to, čo jej povedala maloletá ako svoje najväčšie tajomstvo v súvislosti s konaním obvineného, a ku ktorej potom chodila aj maloletá poškodená za účelom psychoterapie, a táto neodporučila opätovné vyšetrovanie, ďalší výsluch v konaní a s opakovaním úkonu nesúhlasila ani matka maloletej.

Aj keď obvinený poukazuje na to, že zo žiadnych ďalších výpovedí svedkov, ktorí boli v tejto trestnej veci vypočúti (svedkov T. V., starej matky maloletej I. V., otca maloletej T. V. a jeho brata P. V.) nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by potvrdzovali jeho konanie voči maloletej, je potrebné poukázať na to, že sa jedná o výpovede osôb, ktoré sú príbuzní obvineného, a preto obsah ich výpovedí zodpovedá rodinnému vzťahu a tiež je len samozrejmé, že nemuseli byť vôbec prítomné pri žiadnej inkriminovanej činnosti obvineného. Na irelevantnosť obsahu výpovedí týchto svedkov poukázal aj krajský súd. Maloletá poškodená navštevovala aj v priebehu vyšetrovania tejto trestnej veci pedopsychologičku Mgr. Švrlovú, pretože konanie obvineného malo na jej psychický a fyzický zdravotný stav negatívny dopad, bolo preto úplne samozrejmé a logické, že na hlavnom pojednávaní nebola vypočutá osobne, ale jej výpoveď zaznamenaná na DVD nosiči bola príslušným zariadením prehratá a tento dôkaz bol vykonaný zákonným spôsobom, podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátorka poukázala na to, že odvolací súd nezistil vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov žiadne chyby, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci a zistenie, že skutok spáchal obžalovaný, pričom súd prvého stupňa postupoval podľa ustanovení Trestného poriadku. Na základe dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom boli vyvedené správne skutkové závery, súd sa podrobne zaoberal dôkazmi jednotlivo aj v ich súhrne a svoje závery riadne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia v intenciách § 168 ods. 1 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného prokurátorka navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., keďže v predmetnej veci nie sú splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom zisteným súdmi nižšieho stupňa a z tohto dôvodu sa ani v predmetnej trestnej veci nemôže zaoberať námietkami obvineného týkajúcimi sa zamietnutia jeho návrhov na opakované psychologické vyšetrenie maloletej poškodenej; v opačnom prípade by totiž posudzoval správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, čo by bolo v rozpore s § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať

vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

Obvinený v podanom dovolaní namietal spôsob vykonania dôkazu - prehratia výsluchu maloletej poškodenej na hlavnom pojednávaní dňa 19. novembra 2017. Už zo samotného znenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vyplýva, že dôvodom na podanie dovolania podľa tohto ustanovenia musí byť skutočnosť, že rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. V posudzovanom prípade však namietaný dôkaz (prehratie výsluchu maloletej poškodenej) bol vykonaný zákonným spôsobom, v súlade s § 270 Tr. por. (pričom túto skutočnosť obvinený nenamietal ani v odvolacom konaní, ani v podanom dovolaní), prvostupňový súd však pochybil pri zaznamenávaní vykonania tohto dôkazu v zápisnici z hlavného pojednávania. Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že samotné nezaprotokolovanie vykonania tohto dôkazu (za situácie, že tento bol na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom vykonaný) nemôže samo osebe zakladať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a sice, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V súvislosti s námietkami obvineného týkajúcimi sa skutočností, že odvolací súd nerozhodol o jeho odvolaní proti výroku o vine a z tohto dôvodu tento výrok nenadobudol právoplatnosť, je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 3. februára 2015, sp. zn. 2 Tdo 6/2015, uverejnené v zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 88/2015, v zmysle ktorého: „Ak odvolací súd ponechá odvolaním nedôvodne napadnutú časť rozsudku nedotknutú, pretože na základe tohto, čiastočne aj dôvodného odvolania, alebo na základe odvolaním vyvolaného zákonného prieskumu (§ 317 ods. 2 Tr. por.), zrušil inú časť napadnutého rozsudku, má nevyhovenie odvolaniu, vo vzťahu k odvolacím súdom nedotknutej časti napadnutého rozsudku, právne účinky zamietnutia odvolania (§ 319 Tr. por.) Od toho sa potom odvíja právoplatnosť neúspešnou časťou odvolania napadnutého výroku rozsudku podľa ustanovenia § 183 ods. 1 písm. b) bod 3 Tr. por., ktoré je na tento účel potrebné vyložiť extenzívne.“ Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že krajský súd pri svojom rozhodovaní postupoval správne a vo svojom rozhodnutí sa vysporiadal so všetkými výrokmi napadnutými odvolaním obvineného. Možno teda konštatovať, že vyššie uvedené námietky dovolateľa nenapĺňajú dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ani žiadny iný z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 Tr. por.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanoveniami § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., preto dovolanie obvineného I. W. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.